

GarGar Festival Art Rural i Murals

Publicat per [Interacció](#) [1] el 17/10/2016 - 12:36 | Última modificació: 22/02/2019 - 18:15

DEBAT 16

[GarGar Festival Art Rural i Murals](#)

Una de les hipòtesis prèvies amb les quals ens vam apropar a aquesta recerca de projectes culturals rellevants en els petits municipis catalans era la possible influència del neoruralisme en les seves diverses formes. És evident que aquesta visió és profundament urbanocèntrica, i què caldria sotmetre-la a la prova de moltes dades de les quals no disposem per validar-la, però de tant en tant sorgeixen algunes evidències que ens diuen que no anàvem tan desencaminats, com la del “Gar-gar Festival de Murals i d’Art Rural”, al micromunicipi de Penelles, a la Noguera (Lleida).

Han passat gairebé 50 anys des que es van produir, tant el context català com europeu, les primeres migracions neorurals que tan bé ha estudiat el professor [Joan Nogué](#) [2], i en la darrera dècada el fenomen ha ressorgit. Els factors que han contribuït a aquest ressorgiment són diversos: la difuminació del binomi camp-ciutat, l’extensió de la ciutat difusa, la millora de les comunicacions, l’impacte de les TIC, la crisi econòmica, l’encariment i la turistificació de les grans ciutats i la creixent consciència que un altre estil de vida, més pausat, sa i en què les relacions humanes siguin més properes, és possible

Els nous neorurals marxen d’unes ciutats que no els fan el pes, però ho fan sabent que avui dia ?i més en un país de les dimensions de Catalunya? per molt lluny que marxis pots desplaçar-te a una ciutat en relativament poc temps, gaudint de connectivitat telefònica i d’Internet força fàcilment (tot i que com veurem això no és així en tots els municipis) i amb uns pobles sensiblement més ben equipats que fa 50 anys. A això cal sumar-li la importància que ha adquirit a la nostra societat la qüestió ambiental i el respecte i la relació amb natura i, en conseqüència, amb l’ecologisme, dos elements amb els quals els neorurals (amb excepcions, és clar) han fet bandera.

La Mar López-Pinto i el Jordi Solsona són dos grafistes de Barcelona amb una considerable trajectòria que, cansats de la ciutat i del ritme de vida que els obligava a portar, van decidir marxar al poble, on podien continuar fent la seva feina sota el nom de [Binomic.cat](#) [3], sense renunciar a un mode de vida més amable i pausat. En aquest cas, l’arribada de professionals creatius d’una gran ciutat ha estat fonamental perquè sorgís una proposta tan innovadora com “Gar-gar” en un indret tan remot i petit com Penelles.

“Gar-gar” tot just acaba de celebrar la seva primera edició, però ha tingut ressò a tot l’estat i a l’estranger. El món de l’art urbà i el grafit és una comunitat molt forta que s’interconnecta a través de blogs, xarxes socials i esdeveniments culturals. Sense anar més lluny, un [web especialitzat de Brooklyn](#) [4] (Nova York) es feia ressò, aquest estiu, del festival i de la crida als artistes per a la propera edició.

D’on va sorgir aquesta idea tan original per a un municipi tan petit? La Mar ho explica així: «L’origen de tot és la necessitat de promoure el turisme en el nostre poble i els seus negocis, ja que som un poble amb poc atractiu turístic. Nosaltres ens dediquem al disseny gràfic i al món museístic, i vam idear aquest projecte per poder ajudar. Vam creure que la millor opció era crear un museu a l’aire lliure, on portàriem artistes de primer

nivell de casa i de fora, i situaríem Penelles al mapa.» Dit i fet. **‘No tenim dades de resultats de la cerca «Penelles» a Google abans i després de “Gar-gar”, però apostaríem que la cosa ha canviat bastant”.**

L’art urbà i el grafit són manifestacions ancestrals que ja existien en l’antiga Roma [5], però que s’han desenvolupat com una de les manifestacions més importants de la cultura popular des de finals de la dècada dels anys setanta a les ciutats, i ara arriben als pobles de la mà de projectes com “Gar-gar”. Des del punt de vista conceptual, **murals com els de “Gar-gar” s’emparenten amb l’art natura («land art»), sorgit en els anys seixanta i setanta**, que utilitza els entorns naturals com a marc de treball i estableix un diàleg entre el paisatge i la natura ?en aquest cas, el poble i els seus habitants i l’obra d’art. En el context espanyol hi ha dues referències clàssiques bàsiques, en aquest àmbit: el [Museo Vostell Malpartida \[6\]](#), fundat el llunyà 1976 a Los Barruecos (Càceres), i el [Centro de Arte y Naturaleza \[7\]](#) (CDAN) creat l’any 1999 a Osca i gestionat per la Fundació Beulas.

Tot i que les seves propostes artístiques són molt diferents, la idea darrere de “Gar-gar” de donar visibilitat a un petit poble a través de l’art i la cultura ens recorda el que ja fa un temps que fan els municipis de Genalguacil i El Carpio. Genalguacil és un poble de 600 habitants de la malaguena serra de Ronda que des de 1994 organitza la biennial «[Encuentros de Arte \[8\]](#)», la qual acull artistes de totes les procedències i disciplines que també converteixen el poble en un museu a l’aire lliure, on tots els veïns interactuen amb els creadors i els investigadors. El Carpio és un poble de 4.500 habitants de Còrdova, en el qual l’any 2002 l’artista local [Miguel Ángel Moreno Carretero \[9\]](#) i l’historiador [Antonio R. Sánchez Gavilán \[10\]](#) van muntar les jornades d’intervenció artística «[Scarpia \[11\]](#)», a partir de l’interès compartit sobre l’art públic i de la desconeixença que aquesta disciplina artística patia a Andalusia. Quan Scarpia va començar, el 2002, al poble hi havia un llicenciat en belles arts; avui n’hi ha més de cinquanta.

La Mar, a banda de la seva feina com a grafista, és des de 2015 regidora de Patrimoni, Turisme i Noves Tecnologies de l’Ajuntament, i des de l’equip municipal va promoure l’aprovació del projecte, que els seus companys, i especialment l’alcalde, van considerar molt vàlid i ple de potencialitats. **“Gar-gar” és un projecte amb una clara vocació de servei públic, una visió participativa i també una eina de desenvolupament, tal com demostra l’objectiu declarat pels responsables del projecte: «generar recursos que permetin al municipi de corregir el pas del temps i el deteriorament dels seus carrers i il·lusionar el seu veïnat.»** A banda de generar activitat econòmica amb les activitats paral·leles que s’organitzen, com ara concerts, fires de cervesa artesana i camions de cuina sobre rodes («food trucks»), el festival pretén apropar l’art a una zona que històricament n’ha estat ben allunyada, a través de la instal·lació de murals a 800 m2 de parets del poble. L’alcalde, Eloi Bergós, va afirmar que **“volem reivindicar el pla d’Urgell amb aquest crit cultural que llancem des de Penelles, per demostrar que des dels pobles també es poden impulsar activitats singulars i interessants”.**

En aquests darrers mesos en què hem endollat el radar per buscar projectes innovadors en l’àmbit de la cultura i l’art als petits municipis catalans, la província de Lleida ?deixant de banda algunes excepcions, com la zona pirenaica o l’Espai Guinovart a Agramunt? s’ha mostrat com una de les zones més poc dinàmiques i actives del país. Com és veu això des de Penelles? «La situació de la cultura als petits municipis depèn molt de la zona geogràfica, però en el nostre cas [Lleida] encara queda molt camí per recórrer. Això sí, haver organitzar aquest festival ens ha ajudat a veure que hi ha molta gent amb inquietuds per aquestes terres.» No tot està perdut.

Organitzar un esdeveniment com aquest, de forma amateur i en un poble tan petit, hauria resultat impossible sense que els veïns i altres entitats (com les empreses [La Creativa \[12\]](#), [Martillo \[13\]](#), o l’artista de Figueres [Sònia Estévez \[14\]](#)) s’hi involucressin. Aquest primer any, en paraules de la Mar «ha sigut molt dur, ja que som una terra agrària i la gent no sabia a què s’atenia ni com ajudar. Però en general som un poble en el qual la gent participa molt». Tot el festival s’ha organitzat entorn d’un equip de voluntaris i de l’ajuda que han donat els veïns i algunes empreses locals, que han estat fonamentals en aspectes logístics com la cessió del material, les escales, les bastides o les eines necessàries per poder pintar murals d’una dimensió tan gran.

En la majoria dels projectes que hem anat ressenyant, les TIC han tingut un gran impacte, ja que han permès als seus gestors treballar amb unes eines que faciliten la comunicació interna i l’externa al mateix temps que els permeten desenvolupar les seves feines, sovint creatives, des d’entorns rurals. **Això, que és un fenomen bastant generalitzat, té les seves excepcions en municipis en què la cobertura de les xarxes 3G i 4G es molt dèbil o la connexió a l’ADSL no supera els 10 mb, com ara Penelles .**

Quin són els reptes de futur de “Gar-gar”? Bàsicament, **consolidar el projecte buscant fonts alternatives de finançament**, especialment privades, per no dependre de les institucions públiques, augmentar el rendiment econòmic derivat del consum dels visitants i programar accions continuades durant tot l’any amb artistes de la comarca. De ben segur que haver estat seleccionats com un dels projectes participants a [Cultsurfing 2016](#) [15] els ajudarà a guanyar visibilitat i trobar noves vies de col·laboració.

[Festival GarGar 2016](#) [16] from [lacreativa.com](#) [17] on [Vimeo](#) [18].

[Inicieu sessió](#) [19]o [registreu-vos](#) [20]per a enviar comentaris

Etiquetes: petits municipis

Etiquetes: medi rural

Etiquetes: #debat16

Etiquetes: festivals

Etiquetes: Penelles

Etiquetes: grafits

- [21]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2016/10/17/gargar-festival-art-rural-murals>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2016/09/14/nous-neorurals>

[3] <http://binomic.cat/>

[4] <http://www.brooklynstreetart.com/theblog/2016/07/07/gargar-festival-in-smalltown-penelles-spain/>

[5] <http://culturacolectiva.com/graffiti-en-la-epoca-romana/>

[6] <http://museovostell.gobex.es/>

[7] <http://www.cdan.es/es/museo-en-huesca-territorio-para-el-arte/>

[8] http://www.genalguacil.es/es/Arte_y_cultura/Encuentros_de_Arte/Presentacion/

[9] <http://miguelangelmorenocarretero.blogspot.com.es/>

[10] <https://www.linkedin.com/in/antonio-s%C3%A1nchez-gavil%C3%A1n-b53ba57a>

[11] <http://scarpia2013.blogspot.com.es/>

[12] <http://www.lacreativa.com/info/>

[13] <https://www.facebook.com/martillobarcelona/>

[14] <http://www.rundesign.net/eo/empresaindex.php?idsec=22&idopc=10>

[15] <http://www.cultsurfing.cat/noticies/36-projectes-seleccionats-2016>

[16] <https://vimeo.com/173037898>

[17] <https://vimeo.com/lacreativa>

[18] <https://vimeo.com>

[19] <https://interaccio.diba.cat/>

[20] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[21] <https://interaccio.diba.cat/node/6735>